

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Yleisten kirjastojen neuvoston kokous – ajankohtaista opetus- ja kulttuuriministeriöstä

Keskuskirjasto Oodi 27.4.2022
Leena Aaltonen

Ajankohtaista keväällä 2022

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia – Valtioneuvoston periaatepäätös 2017 (päivitys)

Ukrainan sota ja kirjastot

Kehittämishankerahoitus 2022

Tilastoinnin kehittäminen (selvitystyö)

AKE-toiminnan arviointi

Muuta ajankohtaista

Yhteiskunnan turvallisuusstrategian päivitys

ELINTÄRKEÄT TOIMINNOT

Henkinen kriisinkestävyys (2017)

- Henkisellä kriisinkestävyydellä tarkoitetaan yksilöiden, yhteisöjen ja yhteiskunnan sekä kansakunnan kykyä kestää kriisitilanteiden aiheuttamat henkiset paineet ja selviytyä niiden vaikutuksilta. Hyvä henkinen kriisinkestävyys edistää kriiseistä toipumista.
- Henkinen kriisinkestävyys ilmenee tahtona toimia valtiollisen itsenäisyyden, väestön elinmahdollisuuksien ja turvallisuuden ylläpitämiseksi kaikissa tilanteissa. Henkisen kriisinkestävyuden luominen ja ylläpitäminen on eri hallinnonalat läpileikkaavaa ja pitkäjänteistä työtä.
- Perusta henkiselle kriisinkestävyydelle luodaan normaalioloissa
- Viranomaisen toiminnan tulee perustua samoille peruseriaatteille ja arvoille niin normaalioloissa, häiriötilanteissa kuin poikkeusoloissa, jotta kansalaisten luottamus säilyy.

Hallinnonalojen strategiset tehtävät (poimintoja päivitysluonnoksesta)

Kulttuuripalvelujen ylläpitäminen ja kulttuuriomaisuuden suojelu (okm)

Tehtävän kuvaus ja tavoite:

Kulttuuri on keskeinen ihmisen identiteettiä ja omanarvontuntoa muovaava tekijä. Vahva identiteetti lisää yhteisöllisyyttä ja kykyä sitoutua yhteisiin päämääriin. Kulttuuri-identiteetin rakentumista ja osallisuutta yhteiskuntaan tuetaan kulttuuripalveluja ylläpitämällä ja kulttuuriomaisuutta suojelemalla.

Tavoitteena on turvata taiteellisen toiminnan edellytykset sekä kirjasto- ja kulttuuripalveluiden toiminta erityisesti pitkäkestoisissa häiriötilanteissa, jotka uhkaavat koko yhteiskunnan henkistä hyvinvointia ja jaksamista.

Toimintamalli (poimintoja päivitysluonnoksesta)

- Kulttuurisen osallisuuden ja osallistumisen turvaamiseksi sekä yhteisöllisyyden ja henkisen hyvinvoinnin säilyttämiseksi ylläpidetään toimintoja, jotka turvaavat taide- ja kulttuuripalvelujen saatavuuden koko maassa. Kulttuuritoiminnan kannalta on tärkeää pitää yllä myös kansainvälisiä yhteyksiä.
- Kirjastolaitos ulottuu kaikkiin kuntiin, ja kirjastot ovat erityisen tärkeitä myös kansalaisten tiedollisten oikeuksien toteutumisen kannalta.
- Digitalisoitumiskehityksen myötä syntyy myös uusia kanavia hybridivaikuttamiselle.
- Mediakasvatuksen keinoin vahvistetaan väestön kriittistä medialukutaitoa ja aktiivista kansalaisuutta.
- Kulttuuristen ryhmien vuorovaikutusta ja kohtaamista sekä uskontojen vuoropuhelua edistetään.

Ukrainan sota ja kirjastot

Kirjastoaineistot

Kesä 2022 ja lapset

Kehittämishankerahoitus 2022

- Valtakunnalliset hankkeet (okm)
 - Kuntien yhteinen e-kirjasto (1 milj. €), Helsingin kaupunginkirjasto
 - Yleisten kirjastojen metatietoselvitys (36 000 €), Turun kaupunginkirjasto
 - Yleisten kirjastojen ympäristötyö näkyväksi (140 000 €), Helsingin kaupunginkirjasto
- Alueelliset ja paikalliset hankkeet (avi) (n. 650 000 €)
 - Yleisten kirjastojen lukutaitotyön vahvistaminen (osana Lukutaitostrategian toimeenpanoa), hakuaika 26.4. – 31.5.2022

Tilastoinnin kehittämiseen liittyvä selvitystyö

AVI:lle myönnetty määräraha:

- Tilastotietokannan visualisointiin (valmis),
- Sisällölliseen selvitykseen (valmistuu kesään 2022 mennessä),
- Tekniseen ratkaisuun (valmistuu syksyn 2022 aikana).

AKE-toiminnan arviointi

AKE-kirjastojen toimintaa on arvioitu vuosina 2018-2021 erityisesti kolmesta näkökulmasta:

1. Osaamisen kehittäminen (kehittämiskohde: osaamisen jakaminen työyhteisössä, kaksikielinen toiminta)
2. Yhteistoiminnan vahvistuminen (kehittämiskohde: alueen muiden kirjastojen tuntemus, pienten kirjastojen tarpeiden tunteminen)
3. Viestintä (kehittämiskohde: AKE-toiminnan tavoitteiden ja toimintasuunnitelman viestiminen kirjastoille (ml. AKE-kirjaston henkilökunta)

Grand Tour 2022

Tavoitteena: Osallistuva ja osallistava arviointi (dialoginen arviointi)

Toteutustapa:

- 1.OKM:n ja AVI:n osallistuminen yhteen alueen kirjastoille suunnattuun AKE-koulutustilaisuuteen tms.
2. Samana (tai seuraavana päivänä) keskustelutapaaminen AKE-toiminnasta ja toiminnan kehittämisestä (OKM, AVI,AKE + 1-2 alueen kirjastoa).

Aikataulu: Lahti 5.5. + 9.5.; Porvoo 18.5.; Turku 25.8.; Kuusamo (Oulu ja Rovaniemi) 31.8-1.9.; Tampere 7.9.; Kuopio 21.9.; Joensuu 28.9.; Vaasa 11.10.

Muuta ajankohtaista

Vähälevikkisen laatukirjallisuuden ostotuen kilpailutus vuodelle 2023 toteutettu

Kulttuuriasianneuvos Silja Hakulinen aloittanut 21.4. (mm. kirjallisuuteen, ml. ostotukeen ja tilaustukeen liittyvät tehtävät)

Ruotsin kirjastostrategia *Strategi för ett starkt biblioteksväsende 2022- 2025* (Regeringskansliet), julkaistu 2.4.2022

Kesän odotuksessa!

leena.aaltonen@gov.fi